

Ficha Técnica: O matrimonio Arnolfini

- **Título:** O matrimonio Arnolfini (ou *Retrato de Giovanni Arnolfini e a súa muller*).
- **Autor:** Jan van Eyck (c. 1390–1441).
- **Cronoloxía:** 1434.
- **Localización:** National Gallery, Londres.
- **Estilo:** Prerrenacemento flamengo / Gótico tardío nórdico.
- **Técnica e materiais:** Óleo sobre táboa de carballo.

Comentario da Obra

1. Identificación

Esta pintura é un dos retratos máis famosos e enigmáticos da arte occidental. Foi realizada por **Jan van Eyck**, un dos mestres máis influentes do Renacemento do Norte, coa súa técnica revolucionaria do óleo. A obra non é só un retrato de **Giovanni di**

Nicolao Arnolfini, un rico comerciante italiano, e a súa muller, Giovanna Cenami ou, máis probablemente, Constanza Trenta (segundo as últimas investigacións), senón que tamén se considera un **documento matrimonial** que certifica o seu compromiso civil ou relixioso.

2. Análise Formal

A obra é unha demostración do dominio técnico de Jan van Eyck, especialmente no uso da **pintura ao óleo**, que el perfeccionou.

- **Detalismo e realismo:** Grazas ás súas pinceladas extremadamente finas, o artista logra unha **precisión micro-detallista**. Cada elemento da escena está pintado con total realismo: o pelo do can, as texturas da roupa, o reflexo no espello e as bagoas de resina do candelabro. A luz, que entra por unha ventá lateral, crea un **modelado suave** nas figuras e nas texturas, sen sombras duras, o que contribúe a un efecto de veracidade.
- **Uso do espazo:** O espazo interior está representado con gran detalle, pero a perspectiva é aínda incerta. A pesar diso, Van Eyck logra un **sentido de profundidade e intimidade** que sitúa ao espectador dentro da escena.

- **A cor e a luz:** O uso do óleo permite unha paleta de **cores brillantes** e unha gran luminosidade. A luz modela os volumes e crea un ambiente case fotográfico, grazas aos sutís gradientes de cor.

3. Análise Iconográfica e Simbólica

A obra está cargada de **simbolismo**, cada obxecto ten un significado moral ou relixioso que vai máis alá do simple realismo.

- **O espello convexo:** É o elemento máis importante da obra. Reflicte a escena por completo, incluíndo as dúas figuras (testemuñas, entre as que se cre que estaba o propio Van Eyck) que se atopan na entrada da habitación. A inscrición enriba do espello, "**Johannes de Eyck fuit hic 1434**" ("Jan van Eyck estivo aquí 1434"), funciona como unha sinatura e unha acta notarial da escena, confirmando a súa función de documento.
- **O candelabro:** A única vela acesa no candelabro simboliza a **presenza de Deus** como testemuña invisible da unión.
- **O can:** O pequeno can (quizais un grifón de Bruxelas) aos pés da parella é un símbolo de **fidelidade matrimonial**.
- **Os zapatos:** Os zocos de madeira que están no chan simbolizan a **santidade do acto**, como un recordatorio de que están en terreo sagrado.
- **A cama e a froita:** A cama, que pode ser interpretada como un símbolo da **consumación do matrimonio e da fertilidade**, e as froitas (como a laranxa), son símbolos de pureza e prosperidade.

4. Contextualización

A pintura insírese no florecente contexto das **ciudades-estado flamengas** do século XV, como Bruxas, onde a burguesía e os comerciantes tiñan un gran poder económico. O retrato non era só unha representación da persoa, senón un xeito de documentar a súa posición social, as súas posesións e os seus contratos. A obra de Van Eyck representa a **superación da arte gótica** pola súa busca do realismo e a súa concepción da pintura como algo máis que unha representación relixiosa, introducíndoa como **documento e narración**. A súa influencia foi fundamental para a arte do Renacemento do Norte.

5. Conclusión

"O matrimonio Arnolfini" é unha obra mestra da pintura do século XV. É un exemplo da capacidade de Van Eyck para combinar un **realismo case fotográfico** coa **profunda simboloxía relixiosa e moral**. O cadro funciona como un documento, un testemuño e un enigma visual que mostra un momento privado cunha minuciosidade sen precedentes. Representa a **revolución da pintura ao óleo** e a transición da arte medieval cara á modernidade, onde o artista se converte nun observador atento da realidade e nun intérprete do mundo simbólico.

Concepto	Definición segundo CIUG / PAU
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e temáticas que definen unha obra ou

Concepto**Definición segundo CIUG / PAU**

grupo de obras nun contexto histórico e cultural determinado.

Iconografía

Conxunto de imaxes, símbolos e representacións que permiten identificar e interpretar os temas dunha obra de arte.